
14 . Cheia | Comuna: Grădina | Județ: Constanța | Punct: Vatra Satului | Anul: 2011

Anul: 2011

Cod RAN: 63018.02

Perioade: Preistorie, Protoistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène, Epoca greacă, Epoca elenistică, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: descoperire izolată, fără vestigii arheologice

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Cornelia Cărpuş, Leonid Cărpuş

Instituții: ArheoBioMedia, ArheoBioMedia

Raport

Analiza ceramologică a importurilor Boian din aşezarea Hamangia de la Cheia

În aşezarea eneolitică de la Cheia, comuna Târguşor, printre fragmentele ceramice aparţinând culturii Hamangia descoperite în campanii succesive de săpături începând cu anul 2001 și descrise anterior au fost analizate și câteva fragmente de ceramică Boian, prezente ca importuri în cultura Hamangia. De fapt, am urmărit un studiu comparativ privind două loturi de ceramică Boian, din aşezarea eneolitică de la Cheia (campaniile 2001 - 2009) și din aşezarea de la Atmageaua Tătărăscă (Bulgaria).

Fragmentele ceramice au fost studiate macro și microscopic, la lupa binoculară cu putere de mărire de până la 50x. Au fost analizate atât suprafețele exterioare, cele de pe interiorul vaselor precum și în spărtura lor. S-a luat în considerare anumiți indicatori precum: culoare, granulatie, textură, natura degresanților, tip de ardere, modalități de finisare, decor.

Astfel, importurile ceramice Boian descoperite în aşezarea de la Cheia sunt unitare din mai multe puncte de vedere: pasta este cu granulație fină, dură, compactă, fără degresanți, doar câteva particule foarte fine de cenușă, observate la un singur fragment; arderea este reducătoare, majoritatea având nuanțe asemănătoare de gri (de la gri deschis până la gri închis). Ca decor unele prezintă pliseuri fine paralele, sau în model geometric, altele excizii umplute cu pastă albă. De asemenea, observăm, la toate fragmentele ceramice Boian de la Cheia, același tip de barbotină fină, cu un aspect lucios, satinat. Deci, pentru modelarea vaselor Boian s-a folosit o sursă asemănătoare, probabil o argilă de sedimentare acvatică, de tipul humei, cu o granulație foarte fină și cu particule native de mică în masa sa.

În comparație cu fragmentele Boian de la Cheia, cele de la Atmageaua Tătărăscă, din tell-ul al cărui nivel de bază aparține fazei târzii a culturii Boian sunt mai eterogene. Astfel, din punct de vedere a tehnicii utilizate, observăm pe lângă aceeași grijă în folosirea unei barbotine fine, decorul aproape exclusiv din excizii, încrustări cu pastă albă sau urme de ocră; la unele dintre ele întâlnim și pictura cu grafit, tehnică de decor ce caracterizează în principal ceramica culturii Gumelnița, dar o regăsim și în aria culturii Boian. În privința pastei se observă o diferențiere netă între fragmentele de la Cheia și cele de la Atmageaua Tătărăscă, acestea din urmă având pasta mai poroasă și cu mai mulți degresanți în compoziție (nisip cuarțos, pietricele, spărtură ceramică), întâlniți frecvent în aria culturii Hamangia.

Toate aceste aspecte ne demonstrează că meșteșugul ceramic în cultura Boian a evoluat, alături de tradițiile culturale moștenite, fiind testate și alte tehnici de prelucrare, ardere și decorare, preluate de la culturi contemporane vecine.

Informații suplimentare online

[Raportul 4704 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
